

MENINGEN

VAN
ANDEREN

Het Verdrag betreffende de politieke rechten van de vrouw

„We zijn weer groter gegroeid en zullen nu echt met grote broer onder één baret(je) spelen”...

Hoewel ik mij goed kan voorstellen dat majoor Milva Brombacher de integratie uit haar ervaringen beziet, wil ik — naar aanleiding van haar artikel onder bovenstaande titel (*Mil. Spect.* 148(1979)(10)449) — mijn mening geven.

Het Korps Milva heeft in eerste instantie de situatie niet als ernstig geschat en gemeend, door niet reageren op de eerste verschijnselen, zich van de loop der dingen te kunnen distantiëren waardoor de plannen wel plannen zouden blijven en de sterke korpsgeest de afdeling zou doen overleven. Toch nemen de meeste zaken geen keer en als de (ambtelijke) molen eenmaal draait, draait hij door. Zo ook ten aanzien van de Nederlandse militaire vrouwenkorpsen.

Wij kunnen dat betreuren en voorstellen dat opheffing van het korps voor mensen en organisatie nare gevolgen zal hebben — zoals bijvoorbeeld het opheffen van de inspecties zich nog laat gevoelen — maar daarmee komen wij niet verder. „The show must go on”.

Toen het VVHK overging in Milva was dat ook een ernstige ingreep voor de VHK'ers en toch herinnert de oude garde zich nog maar nauwelijks hoe zij toen reageerde en bovendien werd het merendeel er „beter” van.

Ik wil de zaak hiermee niet bagatelliseren, maar het zal wéér zo gaan bij de jongeren van nu, behalve als wij hen nu in de steek laten. Het hangt naar mijn mening voor 90% af van de houding van de ouderen of deze operatie glad verloopt. Maar het ziet er helaas niet naar uit dat

van binnenuit alsnog een positieve toekomstvisie is te verwachten. Het heeft mij verbaasd dat wij Milva's, die reeds 35 jaren binnen de Koninklijke landmacht werken, deze organisatie kennelijk nog steeds niet als eigen beschouwen en zo een aarzelend en wantrouwen tonen.

Ik ben er zeker van dat wij bij de stap naar het wapen of dienstvak waarvoor wij nu in aanmerking komen, de uitgestoken mannehand vinden om ons binnen te halen. Tenminste, als wij ophouden ons kinderachtig te gedragen door achteraf te willen terugdraaien en tegen te strubelen. Die tijd is voorbij, dat hadden wij dan maar vóór 1975 moeten doen. Dat bij de militaire man enige wrevel heerst omtrent het feit dat de vrouw op deze wijze dieper zijn terrein binnendringt, is iets wat wij heel goed kunnen begrijpen en weten, omdat wij al 35 jaren met hem samen in dezelfde organisatie werken. Het is echter aan ons Milva's (weer) te tonen wat wij waard zijn en — elkaar helpende — te trachten over enige tijd volledig inzetbaar te zijn voor het wapen of dienstvak van onze keuze.

Ook nakaarten heeft mijns inziens geen zin en zal zeker de jongeren geen goed doen; zij hebben metterdaad recht op onze steun. Als wij ouderen „het zien zitten”, springen de jongeren vol verwachting mee en zo behoort het te gaan en vlug ook. Trouwens, hoe langer wij proberen uit te stellen, hoe langer het duurt voordat er reële eisen — naar aard en mogelijkheden van zowel de man als de vrouw — in eerlijk evenwicht met elkaar zijn gebracht; hetgeen noodzakelijk is om de jonge Milva's en de reeds rechtstreeks ingestroomde vrouwelijke leerlingen niet voor ongewilde situaties te plaatsen en hun verwachtingen de bodem in te slaan.

De afgelopen 35 jaren hebben be-
wezen dat er in de Koninklijke land-

ANTWOORD

OP MENINGEN
VAN ANDEREN

Het Verdrag betreffende de politieke rechten van de vrouw

„Jullie moesten toch zo nodig?”...
Onder aanhaling van deze, door mannelijke militairen nogal eens gemaakte opmerking, is door mij getracht een kort overzicht te geven van de maatregelen die hebben geleid tot de situatie waarin de vrouw in de Koninklijke landmacht zich thans bevindt.

De „jammerlijke vergissing” houdt een vraagteken in, zoals ook door de geciteerde uitspraak van Plato wordt aangegeven.

De door majoor Smeenk gevolgde gedachtegang is meer gebaseerd op een emotionele standpuntbepaling van de vrouw in de Koninklijke landmacht *toen, nu en straks*. De door haar gedane uitspraken laat ik daarom gaarne voor haar rekening. Zakelijk een overzicht geven ter weerlegging van een uitspraak is mijns inziens eenvoudiger en zinvoller dan het gevoelsmatig benaderen van het ingewikkelde probleem van emancipatie en integratie.

Voor dat laatste nu komt naar mijn mening de „Militaire Spectator” niet in aanmerking, hoewel een groot aantal nummers van dit blad daarmee zou kunnen worden gevuld.

J. H. BROMBACHER, maj Milva

Naschrift

De man die zich verstout positie te kiezen in een meningsverschil tussen vrouwelijke collega's komt maar al te vaak achteraf tot de ontdekking dat het wijzer zou zijn geweest als

▷ macht een taak is voor de vrouw en dat zal een ieder gaarne beamen. Dat was zo, dat is zo en dat zal zo zijn.
M. SMEENK, maj Milva

BOEKEN

hij zich niet met dat plukharen had ingelaten. Dat neemt evenwel niet weg dat in een discussie als de hierboven gevoerde toch voldoende elementen zitten die in het huidige tijdsbestek de aandacht van de mannelijke militairen ruimschoots verdienen.

Kenmerkend is daarbij zeker dat er duidelijk een verschil is in benadering: de oorspronkelijke opzet van het hier nader ter discussie gestelde artikel van majoor Brombacher leek minder op een uit een vrouwelijke pen gevloede gevoelsmatige beschouwing doch had meer weg van het aantekenvel zoals dat ook zou kunnen zijn geproduceerd door een mannelijke stafofficier. In het stuk waarin majoor Smeenk haar mening geeft over het eerste spreekt evenwel duidelijker de vrouw. Het is voor de krijgsmacht zeker niet ongunstig dat beide trekken thans tot hun recht komen. In zoverre hebben beiden ook het gelijk aan hun zijde. Voor het overige: wie zich een oordeel wenst te vormen over het door beide vrouwelijke collega's vertolkte standpunt vergete daarbij niet, nogmaals het kadertje te lezen dat bij het eerst verschenen artikel was geplaatst.

Hred.

Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog, dl 9, Londen, door dr. L. de Jong, 1458 blz. in 2 banden, geïll. Uitg.: Staatsuitgeverij, Den Haag, 1979. Prijs: f 67,50.

In enkele eerdere boekbesprekingen in deze rubriek, waarin eveneens aandacht werd gevraagd voor de Nederlandse geschiedschrijving over de Tweede Wereldoorlog, werd reeds opgemerkt dat de omvang van De Jongs oeuvre per nieuw verschijnend deel zozeer begon uit te dijen dat de lezer zich wel zou moeten afvragen of niet moest worden verwacht dat de volgende delen zelfs zouden worden gesplitst in drie of meer banden per deel. In het nu voorliggende deel blijkt althans die vrees nog niet te zijn bewaarheid, hoewel het er wel bedenkelijk dichtbij ligt. Ditmaal manifesteert zich echter een ander facet van het schromelijke gemis aan de zozeer gewenste „Beschränkung” waarin een auteur zich toch „der Meister” zou moeten tonen: De Jong heeft zich al veelschrijvende begeven op paden die niet alleen onmiskenbare zijwegen van het rechte pad der wetenschap bleken maar die bovendien zó glibberig waren dat de historicus daarop slechts kon uitglijden en zich wel buil op buil moest vallen.

Het ligt voor de hand dat het onmogelijk is een boekwerk van de hierboven aangegeven dikte grondig te lezen binnen het korte tijdsbestek van luttele uren. Bijgevolg laat zich begrijpen dat een recensie onmiddellijk nadat de auteur zijn werkstuk aan de pers heeft gepresenteerd, bepaald niet kan zijn gebaseerd op een gedegen bestudering van het zojuist in de openbaarheid gebrachte boek. De conclusie moet dan ook zijn dat een door de publiciteitsmedia onttekende sensatielawine in een dergelijk geval nergens anders haar oorsprong kan vinden dan in hetgeen de

uitgever vermeldde in de uitgereikte documentatie en/of in gerichte „onthullingen” uit de mond van de schrijver tijdens de presentatie. Alsdan kletsen op sensatie beluste commentatoren gretig en klakkeloos na wat de auteur om hém moverende redenen met zo groot mogelijke koppen in de bladen hoopt terug te vinden: de publiciteitsstunt die de verkoop moet stimuleren.

De ware wetenschap evenwel schuwt dergelijke laakbare methoden. Serieuze wetenschapsmensen stellen zich integendeel uiterst terughoudend op en vermijden geruchtmakende ophef over hetgeen zich *misschien* zou kunnen bevinden aan het onoverzichtelijke uiteinde van een doodlopend zijweggetje. En bevreesd als zij tóch al zijn voor de mogelijkheid dat men misbruik maakt van uit het verband gerukte citaten, zullen zij wel de laatsten zijn die de publiciteitsmedia voorzien van opzienbarende tekstfragmenten waarvoor zij in een later stadium het bewijs niet zouden kunnen leveren.

Het is nu juist op dít criterium dat De Jong is uitgegleden in de modder die hij zelf zo farizeïsch op eens anders levensweg zegt te hebben ontdekt. De geschokte lezer, die niet vermag in te zien wat *beweerde doch onbewezen* escapades van een in 1934 overleden Prins-gemaal van doen kunnen hebben met het Nederlandse aandeel in de Tweede Wereldoorlog, krijgt hier tegen heug en meug De Jongs poging opgedrongen het onmiskenbaar dubieuze blazoën van het onbekwame hoofd van de Centrale Inlichtingendienst een onverdiende glans te verlenen ten detrimente van de daartoe lichtvaardig besmeurde nagedachtenis van de vader van onze regerende Koningin. Niet alleen schort het hier de schrijver aan de wetenschappelijke zorgvuldigheid die hij toch diende in acht te nemen bij het te boek stellen van dit zo be-